

İNŞACILIK – YENİ BÖLGEÇİLİK

BALKANLAR: TARİHSEL DERİNLİK ve SOSYAL İNŞA

- Siyasal bir İnşa Olarak "Bölge" Kavramı ve Balkanlar Bölgesi
- Balkanlar ya da Güney Doğu Avrupa?
- Siyasal Kimlik İnşası ve Balkanlar
- Bölge İnşasında Maddi Gerçeklik Sosyal Gerçeklik İlişkisi
- Bölgesel İnşalarda Öteki ve Tarihsel, Sosyal Zemin
- Avrupa Birliği'nin Balkanlar'da Yeni Bir Bölge İnşa Eğilimi

ADLANDIRMA SORUNU

- Balkanların bir siyasal coğrafya ya da bölge olarak varlığı konusunda herhangi bir tartışma söz konusu değildir. Ancak Bölgenin tanımlanmasında adlandırma güncel bir sorun olarak ortaya çıkmıştır.
- Tarihsel olarak Bölgenin adı “Balkanlar” olmasına rağmen birkaç on yıldır bu konuda farklı eğilimler ortaya çıkmıştır. Bunun nedeni adlandırma aynı zamanda tanımlama ya da içerik kazandırma anlamına da gelmektedir.
- Bölge inşası yaklaşımı içerisinde bölgenin sosyal zihinsel bir kurgu olarak var edilmesinde adlandırma öze ilişkin bir esaslı girişimdir.

AVRUPA BİRLİĞİ VE ADLANDIRMA / İNŞA GİRİŞİMİ

- Avrupa Birliği, genişleme politikası içerisinde kıtanın doğusuna doğru genişlerken ilgili bölgeleri Avrupa'nın parçası olarak tanımlayacak bir adlandırmayı tercih etmiştir.
- Orta Avrupa, Doğu Avrupa gibi Balkanlar bölgesi için de Güney Doğu Avrupa adını kullanmayı tercih etmiştir.
- AB ile birlikte bölge için Güney Doğu Avrupa adlandırılması eğilimi güç kazanmıştır.
- Buna karşılık Avrupa Birliği, üye olmayan bölge devletlerini tanımlanırken Avrupa "Batı Balkanlar" adını kullanmaktadır.

GÜNEY DOĞU AVRUPA

- Balkanlar, her bölge gibi tarihsel bir derinlik içinde siyasal kimliklerin oluşumu ile bu kimliklerin uyum ve çatışması üzerinden şekillenmiş bir zihinsel inşadır.
- Bölgeyi ifade etmek için “Balkanlar” adını, bu inşada Osmanlı geçmişini öne çıkartmak ve bölgenin Avrupa’nın parçası olma imkanını geriye koymak olarak düşünüldüğünden olsa gerek, Avrupa Birliği kaynaklarında tercih edilmemektedir.

OSMANLI GEÇMİŞİ VE BALKANLAR

Siyasal bölgeler, coğrafi-maddi gerçeklik olmaktan daha çok, sosyal ve fikirsel inşalardır. Bu zihinsel inşaların sosyal zemini tarihsel derinlikte yatar. Balkanların bölge olarak, Osmanlı İmparatorluğu ve onun gelişimi, sorunları ve dağılması sürecinde varlık kazanmıştır. Bu nedenle Osmanlı'yı Balkanlar'dan çıkartmak, Balkanlar'ı tarihsiz bir bölge yapar ki, herhangi bir siyasal bölge tarihsiz var olamaz.

Olumlu ya da olumsuz, Osmanlı siyasal coğrafyasında yaşanmışlıklar, Balkanlar'ı bir bölge olarak var etmiştir.

Bölgenin coğrafi olarak sınırlandırılmasında da Osmanlı İmparatorluğu'nun bölgedeki sınırları belirleyici olmuştur.

“Osmanlı'yı Balkanlar'dan atma” girişimi bir yönüyle akademik diğer yönüyle siyasal/zihinsel bir girişim olarak devam etmektedir.

TARTIŞMA

1.Uluslararası sistemin alt coğrafi unsurları olarak siyasal bölgeleri maddi ve sosyal yönleriyle anlamaya ve açıklamaya çalışınız. Bu girişimde maddi ve sosyal veçhelerin etkileşimi ve ağırlığını tartışınız. Bu bağlamda jeopolitiği yeniden düşününüz.

2.Balkanlar'ın bir siyasal bölge olarak inşasında, Osmanlı geçmişinin sosyal bir veçhe olarak etkisini tartışınız. Osmanlı geçmişinin reddedilmesi eğilimini bu bağlamda hem bölge içi aktörler, hem de bölge dışı aktörler itibariyle değerlendiriniz.

3. Avrupa Birliği'nin bölgeye ilişkin politikalarını düzenlerken hem Güney Doğu Avrupa hem de Batı Balkanlar'ı adlandırma olarak kullanmasını, çelişkilerini ve zorunlulukları, arka plan zihinsel kurguları dikkate alarak tartışınız.